



Auli Juntumaa
LT, Naisten-
tautien ja synnytys-
ten erikoislääkäri
SELYn hallituksen
puheenjohtaja

Silmäys taaksepäin, katse ensi vuoteen

SELYn vuosi on loppukaarteessaan. Aikaa on vaatinut etenkin Lääkärisopimuksen uraporasmalli, jonka askelmille on parhaan ymmärryksen mukaan sijoitettu niin erikoislääkärit kuin erikoistuvatkin. Tehtävä ei ole ollut helppo ja mallia pitää olla valmis tarkastelemaan nopeastikin, mikäli sen toteutuksessa ilmenee haasteita. Kiitos kaikille selyläisille luottamusmiehille, jotka ovat jaksaneet pureutua tehtävään!

Hyvinvointialueiden organisaatiot ovat tuoneet tullessaan tukun uusia ongelmia. Lähijohtajuus on hämärtynyt, lopullinen päätösvalta on karannut kauas ja poliittista päätöksentekoa on aiempaa enemmän. Lääkärijohtajuudella on nyt entistäkin suurempi arvo ja sitä tulisi vahvistaa. Ei ole yhdentekevää, millä perusteiden resurssit jaetaan eri toimintoihin. Syntyykö todellista terveyshyötyä?

Erikoissairaanhoidon ahdinko on syvä ja potilasjonot ovat pitkiä. Virkatyön kuormitus ajaa erikoislääkäreitä osa-aikatyöhön tai kokonaan yksityiselle

sektorille. Tilanne vaatii nopeaa työolojen korjaamista, virkamäärän nostamista työmäärää vastaavaksi ja työrauhan takaamista. Lääkäreiden tulisi pystyä keskittymään ydintehtäväänsä.

Sairaaloitten ja päivystysten kokonaisuutta selvitetään

parhaillaan STM:ssä. Jo nyt yhteispäivystykset ovat tukehtua kiireeseen. Niiden keskittäminen edelleen johtaisi jäljelle jäävien yksiköiden entistä kovempaan ylikuormitukseen ja vaatisi paljon lisää resurssia ja tiloja. Henkilöstöä tuskin saataisiin lakkautetuista yksiköistä ja ongelma vain syvenee. Myös maankatava kriisivalmius ja sairaaloitten toimintakyky on muistettava.

Vuokralääkärit ovat olleet otsikoissa. Lähes kaikki meistä ovat olleet ilmiön kanssa tekemisissä ja moni on itsekin joskus työskennellyt vuokralääkärinä. Myös

osa-aikatyö on noussut keskusteluun. Sitä tekee lääkäreistä noin neljännes. Koska työviikkoa jaetaan usealle työlle, tosiasiallinen osa-aikaisuus on noin 17 %. On myös uskottu, että Kela-korvausten korottaminen ensi vuoden alusta veisi lääkäreitä yhä enemmän yksityiselle sektorille. Näin ei mielestämme käy.

Julkisella sektorilla on pitovoimaa, jos ammatillinen kehittyminen on mahdollista ja työ on haastavaa ja motivoivaa. Myös houkuttelevat uranäkymät, joustot ja kannustava palkkaus vahvistavat pysymistä virkatyössä.

Erikoissairaanhoidon tulevaisuus riippuu siitä, miten uusia erikoislääkäreitä onnistutaan kouluttamaan eri alojen tarpeisiin. Lähikouluttajina toimivat erikoislääkärit tarvitsevat aikaa ohjaamiseen ja kouluttamiseen. Olosuhteiden pitää olla sellaiset, että julkisessa erikoissairaanhoidossa jaksetaan tehdä töitä. Tätä perustaa ei ole varaa päästää murenemaan. Ilman toimivaa koulutusta ei ole myöskään yksityissektoria, joka pystyy täydentämään julkista terveydenhuoltoa.

Edunvalvonnassa palkkakehitys ja työolosuhteiden parantaminen nähtiin ymmärrettävästi SELYN tärkeimmiksi tehtäviksi syyskuun SELYSKOOPPI-kyselyssä. Lääkäriliiton valtuuskunnan vaalit pidetään syksyllä 2024 ja SELYN äänen pitää kuulua selvästi jatkossakin. Vaikutamme Lääkäriliiton linjauksiin, olemme tiiviisti mukana Lääkärisopimuksen tavoitteiden asetannassa ja tuomme esiin erikoislääkärikunnan huolia ja ratkaisuehdotuksia.

Erikoissairaanhoito on keskeinen osa isoa terveydenhuollon kokonaisuutta, mutta sen toiminta on aina liitoksissa perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon onnistumiseen tehtävissään. Jos yksi jalka ontuu, se näkyy muissakin ja johtaa viimekädessä päivystysten ja erikoissairaanhoidon epätarkoituksenmukaiseen kuormittumiseen. Terveydenhuolto toimii vain, jos kaikki ammattilaiset jaksavat tarpeeksi hyvin.

SELY – Yhdessä olemme enemmän!

” Olosuhteiden pitää olla sellaiset, että julkisessa erikoissairaanhoidossa jaksetaan tehdä töitä.